

Beleidsplan 2020 – 2026 Stichting Christelijke Hulpverlening Militairen

Secretariaat: Achterpad 20, 1871 HC Schoorl
Tel: 072 509 4022, E-mail: bauwevan.dijk@hccnet.nl

Inleiding

De afgelopen 130 jaar heeft de stichting en haar directe rechtsvoorganger de vereniging 'Christelijke Militairen Bond voor Oost en West' zich ingespannen voor het geestelijk welzijn van de militair overzee. Bestond de verwerkelijking daarvan eerst door het oprichten en onderhouden van tehuizen waar de soldaat en de matroos buiten kazerne of schip in Indië en later op Nieuw Guinea, in Suriname en op de Nederlandse Antillen zich in huiselijke sfeer kon verpozen, mettertijd is het praktijk geworden de protestants geestelijk verzorging onder de militairen over de grenzen te ondersteunen. Wat nog rest uit de jaren van ondersteuning van de tehuizen en vormingscentra is het in voorkomende gevallen financieel bijspringen van het Vormingscentrum Landhuis Ascension op Curaçao. Recent is ook ondersteuning gegeven aan het Vormingscentrum 'Beukbergen', Huis ter Heide.

In 2018 is de Fondsraad Protestantse Geestelijke Verzorging bij Defensie ondergebracht bij SCHM, wat inhoudt dat het vermogen van het fonds beheerd wordt door SCHM. In 2020 is de Fondsraad volledig opgegaan in de SCHM.

Welke ondersteuning geeft de SCHM zoal? Sinds 2019 bestaat er een vierjarige samenwerkingsovereenkomst tussen de dienst van de Protestants Geestelijke Verzorging (GV) bij de krijgsmacht en de Protestants Theologische Universiteit te Groningen getekend, betreffende een stroming krijgsmachtpastoraat in de master Geestelijke Verzorging. In deze overeenkomst is ook sprake van een parttime leerstoel krijgsmachtpastoraat. Professor dr. Pieter Vos geeft hier invulling aan.

Op de Vrije Universiteit Amsterdam is het door drs. J.J. de Jager uitgevoerde promotieonderzoek naar 'de rol van de kerken in de Indonesische Oorlog' financieel ondersteund. Verwachting is dat dit onderzoek in 2023 wordt afgerond.

De Stichting Ascension zal ook de komende jaren naar verwachting voor de instandhouding van landhuis en kapel een groter beroep gaan doen op de financiële middelen van de Stichting CHM.

1.1 Missie

De organisatie is indertijd opgericht om - vanuit een protestants perspectief - voor de vaak onder erbarmelijke omstandigheden verblijvende soldaten van het Indische Leger (KNIL) een

‘vrijplaats’ op te zetten en te onderhouden en een luisterend oor te bieden, door een persoon in een vertrouwensrol die los staat van de militaire hiërarchie. Die vrijplaatsen in de vorm van zogenoemde militaire tehuizen "overzee" zijn allen opgeheven maar die vertrouwenspersoon is gebleven en heden opgenomen in een organisatievorm: de Diensten Geestelijk Verzorging binnen de krijgsmacht. Had de vereniging eerst met het begrip overzee de Nederlandse overzeese gebiedsdelen op het oog, praktisch is dat nu alleen nog de geestelijk verzorging onder militairen en hun gezinnen in de West en nog steeds - al sinds de tijd van admiraal Michiel de Ruyter - de geestelijke verzorgers (GV) op de vloot. De Stichting richt zich bovendien in bredere zin op de ondersteuning van de Geestelijke Verzorging bij de hedendaagse missies. Om deze reden is in 2017 besloten om de toevoeging ‘Overzee’ uit de naam van de stichting te halen.

Onderzoek heeft aangetoond dat de aanwezigheid van de GV onder militairen krijgsmachtbreed bijzonder goed wordt gewaardeerd. Met name bij de nazorg van traumatische gebeurtenissen blijkt de aanwezigheid van geestelijke verzorgers, onafhankelijk van de denominatie, bijzonder op prijs te worden gesteld. (uit: “Omdat je leven betekenis heeft!” Jubileumboek 100 jaar Diensten Geestelijke Verzorging bij Defensie 1914 - 2014, p.31). Door de mondigheid en de bredere oriëntatie van de tegenwoordige militair wordt aan de kwaliteit van de GV-er hogere eisen gesteld dan in de tijd dat autoriteit en traditie nog een overwegende rol van betekenis hadden. De stichting ziet het in de komende jaren dan ook als haar taak om – via ondersteuning van met name de Protestantse GV-ers bij de Krijgsmacht - bij te dragen aan het bevorderen van de kwaliteit van de Geestelijke Vorming van onze militairen.

I.2. Doelstelling van de Stichting

De Stichting heeft ten doel steun te verlenen aan de protestantse geestelijke verzorgers in hun werk voor militairen, ongeacht de geloofs- of levensovertuiging van die militairen.

De Stichting tracht haar doel te bereiken door, via het aanwenden van alle wettige middelen en gelegenheden, met haar vermogen:

- a. activiteiten te steunen gericht op het bevorderen van de kwaliteit van de geestelijk verzorgers en hun ter dienst staande middelen;
- b. het specifiek ondersteunen van de geestelijk verzorgers geplaatst bij buitenlandse missies, op varende eenheden of op een van de overzeese Koninkrijksdelen

I.3 Uitwerking

Teneinde tot realisatie van de doelstelling te komen zullen – naast inkomsten uit duurzame aandelen en obligaties - zo mogelijk ook aanvullend donaties verkregen worden van de protestantse kerkgenootschappen, vertegenwoordigd in het overlegorgaan Interkerkelijk Contact in Overheidszaken, betreffende militairen (CIO-M), waarin ook de Oudkatholieke Kerk is opgenomen.

Gesprekken met de fondsenwervende stichting Koninklijke PIT Pro Rege (KPPR), die een soortgelijke doelstelling heeft als SCHM maar dan in Nederland en tegenwoordig ook gericht

op veteranen, worden voortgezet, met het oog op eventuele financiële samenwerking. Met het Vormingscentrum Ascension op Curaçao is regelmatig afstemming; in 2018 is het onderhoud aan de kapel van Ascencion gesubsidieerd. Het vormingscentrum kondigt aan de komende jaren een beroep op ons te zullen doen voor onderhoud en exploitatie; dit in aanvulling op de beperkte jaarlijkse exploitatiebijdrage van de Commandant Zeemacht in het Caraïbisch gebied, waarvan het personeel het grootste deel van de 'cursisten' vormt. Ook bestaan er contacten tussen SCHM en het GV-vormingscentrum 'Beukbergen' te Huis ter Heide. In 2020 heeft SCHM aan de stichting Beukbergen een beperkte financiële bijdrage geleverd.

De afgelopen jaren zijn door de SCHM een aantal projecten ondersteund. Prof. dr. Pieter Vos heeft door een bijdrage van onze stichting weer verdere invulling kunnen geven aan zijn aanstelling als bijzonder hoogleraar Protestantse Geestelijke Verzorging (PGV) bij de krijgsmacht. Er is een financiële bijdrage geleverd aan de realisatie van het boek "Morele Vorming van Militairen", dat onder redactie van Pieter Vos tot stand is gekomen. Vormingscentrum Beukbergen ontving een bijdrage voor het groot onderhoud van het orgel. Tot slot is het promotieonderzoek van Thijs Oosterhuis financieel ondersteund.

3. Ontwikkelingen in de toekomst

Verwachtbaar is dat binnen defensie verschuiving van financiële middelen zal plaatsvinden en dat het beslist niet ondenkbaar is dat door de Geestelijke Verzorging een groter beroep op SCHM's vermogen zal worden gedaan. Ook verwachtbaar is dat de bereidheid van de kerkgenootschappen om in te gaan op eventuele financiële verzoeken van SCHM door dalende lidmaatschappen zal afnemen. SCHM hoopt onder meer via haar vernieuwde website een grotere bekendheid te gaan genereren.

4. Organisatie

Het bestuur bestaat uit zes bestuursleden. De bestuursleden verrichten hun werkzaamheden uitsluitend tegen reis- en onkostenvergoedingen en zij krijgen die gedeclareerd indien ze worden ingediend bij de penningmeester. Er wordt minimaal tweemaal per jaar in Den Haag vergaderd, ten kantore van het hoofd van de krijgsmachtspredikanten (HKP) die tevens q.q. bestuurslid is van SCHM. Het is vooral de HKP die SCHM bij de krijgsmachtspredikanten en de kerkgenootschappen bekendheid geeft. Bij de laatste door zijn adviseurschap van het CIO-M.

De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41151622, het fiscale nummer (RSIN) is 8022.81.898. De stichting heeft de ANBI-status. Mocht men in contact willen komen met SCHM dan kan men dit vragen aan een krijgsmachtspredikant of anders via het Bureau Hoofdkrijgsmachtspredikant te Den Haag. Verder is op de website van de stichting een contactformulier aan te treffen.

Het rekeningnummer van de Stichting is NL03ABNA0240661129 t.n.v. Stichting Christelijke hulpverlening Militairen te Den Haag.

Het bestuur van SCHM is per 01012025 als volgt samengesteld:

Voorzitter : dhr. J. van der Aa

Secretaris : mr. B.A. van Dijk

Penningmeester : drs. P.J. van Roon

Bestuursleden : dhr. J. Goedknecht, ds. W. Bos en ds. G.J. van der Ende